

Examen scris  
Structuri Algebrice în Informatică  
25/01/2021

Nume: .....

Punctaj parțial 1.....

Prenume: .....

Punctaj parțial 2.....

**IMPORTANT!!.** Punctul din oficiu este acordat pentru aflarea lui  $a$  și  $b$  pe care, ulterior, le veți înlocui în toate enunțurile problemelor. Pe foile voastre de examen veți scrie enunțurile problemelor cu  $a$  și  $b$  înlocuite cu valorile anterior determinate.

$a = \dots,$

$b = \dots,$

unde

- (1)  $a$  este egal cu maximum dintre numerele de litere ale cuvintelor care compun numele vostru de familie. (de exemplu, dacă numele de familie este Popescu-Simion atunci  $a = 7$ , maximum dintre 7 (nr. de litere al cuvântului Popescu) și 6 (nr. de litere al cuvântului Simion); dacă numele de familie este Moiescu atunci  $a = 8$ )
- (2)  $b$  este egal cu maximum dintre numerele de litere ale cuvintelor care compun prenumele vostru. (de exemplu, dacă prenumele este Andreea-Beatrice-Luminița atunci  $b = 8$ , maximum dintre 7 (nr. de litere al cuvântului Andreea) și 8 (nr. de litere atât al cuvântului Beatrice cât și al cuvântului Luminița).)

Problema	Punctaj	Total
1	1	
2	1	
3	1	
4	1	
5	1	
6	1	
7	1	
8	1	
9	1	
oficiu	1	
Total	10	

**Justificați toate răspunsurile!**

- Există permutări de ordin  $a \cdot b - 1$  în grupul de permutări  $S_{a+b}$ ?
- Se consideră permutarea  $\sigma = (1, \dots, a)(a+1, \dots, a+b)$ , un produs de 2 cicli disjuncți de lungime  $a$ , respectiv  $b$ , din  $S_{a+b}$ . Determinați toate permutările  $\tau \in S_{a+b}$  astfel încât  $\tau^3 = \sigma$ .
- Calculați  $a^{a^b} \pmod{31}$ .
- Considerăm polinomul cu coeficienți întregi  $P(X) = X^3 - aX + b$ . Determinați dacă polinomul  $P(X)$  este ireductibil în  $\mathbb{Q}[X]$ .
- Determinați numărul elementelor de ordin 8 din grupul produs direct  $(\mathbb{Z}_{2^a}, +) \times (\mathbb{Z}_{2^b}, +)$ .
- Fie  $p$  cel mai mic număr prim din descompunerea în factori primi a lui  $a$  și  $q$  cel mai mare număr prim mai mic sau egal cu  $a+b$ , diferit de  $p$ . Pentru un număr natural nenul  $n$  notăm cu  $\exp_p(n)$  exponentul la care apare  $p$  în descompunerea în factori primi a lui  $n$ . Considerăm pe  $\mathbb{N}$  relația binară  $\rho$  dată astfel:  $m\rho n$  dacă  $\exp_p(n) = \exp_p(m)$  și  $\exp_q(n) = \exp_q(m)$ . Să se arate că  $\rho$  este relație de echivalență, să se calculeze clasele de echivalență ale lui  $a$  și  $b$  și să se determine un sistem complet de reprezentanți pentru această relație de echivalență.
- Se consideră funcția  $f : \mathbb{R} \mapsto \mathbb{R}$  definită astfel:
$$f(x) = \begin{cases} ax + b(1+a), & \text{dacă } x < -b, \\ ax^2 + 2a(a-1)x + a^3 - 2a^2 + a + b, & \text{dacă } x \geq -b. \end{cases}$$
Decideți dacă funcția  $f$  este injectivă, surjectivă, respectiv bijectivă. Calculați  $f^{-1}([-b-1, b+1])$ .
- Demonstrați că inelul factor  $\mathbb{Q}[X]/(X^2 - a^2 - a)$  este izomorf cu inelul  $(\mathbb{Q}[\sqrt{a^2+a}], +, \cdot)$ , unde  $\mathbb{Q}[\sqrt{a^2+a}] = \{\alpha + \beta\sqrt{a^2+a} \mid \alpha, \beta \in \mathbb{Q}\}$ .
- Determinați constantele  $c, d \in \mathbb{Q}$  astfel încât polinoamele  $X^b - aX + 1$  și  $cX + d$  să fie în aceeași clasă de echivalență în inelul  $\mathbb{Q}[X]/(X^2 - a^2 - a)$ .

$$a = 6$$

$$b = 4$$

①. Există permutări de ordin 23 în grupul de permutări  $S_{10}$ ?

~~verif.  $\exists$  univ. interval  $[1, 10]$  care înmulțite să rezultă  $a \cdot b - 1$~~

( $\Rightarrow$ ) o permutare  $\sigma$  din  $S_{12}$  se poate fi scrisă ca un produs de cicluri disj. Dacă  $\text{ord}(\sigma) = 23 \Rightarrow$  ord. ciclilor disj. care îl formează pe  $\sigma$  au c.m.m.d.c. pe 23.  $\forall: 23+1 \geq 24 > 10 \checkmark$

$\left. \begin{matrix} 23 \nmid 23 \\ 23 \nmid 1 \end{matrix} \right\} \Rightarrow 23$  e prim  $\Rightarrow \nexists$  ~~o singură~~ permutări de ordin 23 în  $S_{10}$

③.  $a^{a^b} = 6^{6^4} = 6^{6^{256}}$       Calculați  $a^{a^b} \pmod{31}$

~~$6^{6^{256}} \pmod{31}$~~

$$a \equiv b \pmod{n} \Leftrightarrow a^k \equiv b^k \pmod{n}$$

$$6^3 \equiv -1 \pmod{31}$$

$$3 \mid 6^{256} \Rightarrow 6^{256} = 3k$$

$$\left. \begin{matrix} 6^3 = 216 \\ 31 \cdot 7 = 217 \end{matrix} \right\} \Rightarrow -1 \pmod{31}$$

Mod Th.  
a lui Fermat)  $6^{6^{256}} = 6^{3k} = (6^3)^k \equiv (-1)^k \pmod{31}$

$$6^{256} = 3k \Rightarrow 2 \mid 3k \Rightarrow 2 \mid k \Rightarrow k = 2t \quad (\text{par})$$

$$6^{6^{256}} \equiv (-1)^{2t} \pmod{31} \equiv 1 \pmod{31}$$

$$\Rightarrow 6^{6^4} \equiv 1 \pmod{31}$$

4.  $P(x) = x^3 - 6x + 4$  ireductibil în  $\mathbb{Q}[x]$

or  $P(x+a)$  ireductibil pt. nu  $a \in \mathbb{Q}$  rezolv

luăm  $p=2$  Conform criteriului lui Eisenstein:

luăm  $p=2$  primi și avem:

$P(x) \in \mathbb{Z}[x]$

1)  $p | a_0, \dots, p | a_{n-1}$

$2 | 4, 2 | 6$  OK

2)  $p \nmid a_n$

$2 \nmid 1$  OK

3)  $p^2 \nmid a_0$  FALS

$2^2 | 4$

$4 | 4$

$\Rightarrow$  conform criteriului lui Eisenstein

$P(x)$  este reductibil în  $\mathbb{Q}[x]$

$$\begin{array}{l} x_0 = \frac{p}{2} \quad p | a_0 \Rightarrow p \in \{\pm 1, \pm 2\} \\ 2 | a_n \Rightarrow 2 \in \{\pm 1\} \\ P(1) = -1 \neq 0 \\ P(-1) = 9 \neq 0 \\ P(2) = 8 - 12 + 4 = 0 \text{ (are rădăcină)} \\ \text{deci este reductibil} \end{array}$$

5. Determinați nr. elem. de ordin 8 din grupul produs direct

$(\mathbb{Z}_{16}, +) \times (\mathbb{Z}_{64}, +)$

$\sigma(\vec{x}, \vec{y})$ ,  $x \in \mathbb{Z}_{64}$ ,  $y \in \mathbb{Z}_{16}$

$\text{ord}(\vec{x}, \vec{y}) = [\text{ord}(\vec{x}), \text{ord}(\vec{y})] = 8$

$8 = 2^3 \Rightarrow \text{ord}(\vec{x}) = 8 \text{ sau } \text{ord}(\vec{y}) = 8$

I  $\text{ord}(\vec{x}) = 8 \Rightarrow \text{ord}(\vec{y}) \in D_{16} \Rightarrow 16 = 2^4 \Rightarrow 16/8 = 2 \mid D_{16} = 5$  elem ord 8

II  $\text{ord}(\vec{y}) = 8 \Rightarrow \text{ord}(\vec{x}) \in D_{64} \Rightarrow 64 = 2^6 \Rightarrow 64/8 = 8 \mid D_{64} = 7$  elem ord 8

din I și II  $\Rightarrow 5 + 7 = 12$  elemente de ordin 8 în  $(\mathbb{Z}_{16}, +) \times (\mathbb{Z}_{64}, +)$

(7)  $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ , definită astfel:

$$f(x) = \begin{cases} 6x + 28 & \text{dacă } x < -4 \\ 6x^2 + 132x + 6^3 - 2 \cdot 6^2 + 6 + 4, & \text{dacă } x \geq -4 \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} 6x + 28, & \text{dacă } x < -4 \\ 6x^2 + 132x + 154, & \text{dacă } x \geq -4 \end{cases}$$

$f$ . inj  $\Rightarrow \exists x, y \in \mathbb{R}$  a.i.  $\forall x, y, \begin{matrix} x=y \Rightarrow f(x)=f(y) \\ x \neq y \Rightarrow f(x) \neq f(y) \end{matrix}$

$f$ . surj  $\Rightarrow \forall y \in \mathbb{R}, \exists x \in \mathbb{R}$  a.i.  $f(x) = y$  ( $\text{Im}(f) = \mathbb{B}$ )

$f$ . bij  $\Rightarrow f$ . inj +  $f$ . surj

(I)  $x < -4$

inj:  $6x + 28 = 6y + 28$

$$6x + 28 - 6y - 28 = 0$$

$$6(x - y) = 0 \quad (\Rightarrow) \quad x - y = 0 \quad (\Rightarrow) \quad x = y \Rightarrow f \text{ inj (1)}$$

surj:  $6x + 28 = y \Rightarrow x = \frac{y - 28}{6} \in \mathbb{R} \Rightarrow f$ . surj (2)

(1), (2)  $\Rightarrow f$ . bij,  $\forall x < -4$

(II)  $x \geq -4$

inj:  $6x^2 + 132x + 154 = 6y^2 + 132y + 154$

$$6(x^2 - y^2) + 132(x - y) + 154 - 154 = 0$$

$$\Rightarrow 6(x^2 - y^2) + 132(x - y) = 0$$

$$6(x + y)(x - y) + 132(x - y) = 0$$

$$\Rightarrow (x - y)(6x + 6y + 132) = 0 \quad (\Rightarrow) \quad \begin{cases} x = y \\ \text{sau} \\ x = \frac{132}{6} - y \end{cases} \Rightarrow f \text{. m. inj (3)}$$

(3)

surj:  $6x^2 + 132x + 154 = y$

$\Rightarrow y = x(6x+132) + 154 = y$

$x(6x+132) = y - 154$

$\Rightarrow 6x+132 = \frac{y-154}{x}$

$\Rightarrow 6x = \frac{y-154}{x} - 132 \Rightarrow f. \text{ surjectivă } (1)$

$\Rightarrow f. \text{ injectivă } \text{ pt } x \geq -4$

$\Rightarrow f. \text{ are inversă } \text{ pt } x \geq -4$

$f^{-1}([-5, 5]) \Rightarrow f. \text{ are inversă doar pt } x \in [-5, -4)$

$6x+28=y \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x-28}{6}, \forall x \in [-5, -4)$

(2)  $V = (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7, 8, 9, 10)$  produs de 2 cicluri disjuncte de lungime 6, respectiv 4 din  $S_{10}$ . Sol. toate permutările  $T$  din  $S_{10}$  a.î.  $T^3 = V$

Sol  $T \in S_{10}$  a.î.  $T^3 = V$

$1 \rightarrow 2 \rightarrow 3 \rightarrow 4 \rightarrow 5 \rightarrow 6 \rightarrow 1$

$7 \rightarrow 8 \rightarrow 9 \rightarrow 10 \rightarrow 7$

$T \in ? \text{ a.î. } T^3 = V$

$T(T(T(x_1))) = 2$

$T(T(T(x_2))) = 3$

...

$T(T(T(x_5))) = 6$

$V = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 \\ 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 1 & 8 & 9 & 10 & 7 \end{pmatrix}$

$T = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 10 \\ x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & x_5 & x_6 & x_7 & x_8 & x_9 & x_{10} \end{pmatrix}$

$V$  nu poate fi m-ciclul

$C_{10}^3 = (1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6) \quad a_k^1 = a_{k+1}$

$C_{10}^6 = (1 \quad \quad \quad)$

$C_{10}^3 = (7 \ 8 \ 9 \ 10) \text{ etc.}$

$C_{10}^4 = (7 \quad \quad \quad)$

$V = C_{10}^3 C_{10}^4$

(4)

④ Fie  $p$  cel mai mic nr. div. desc. în fact primi a lui 6 și  $q$  cel mai mare număr prim mai mic sau egal cu 10, diferit de  $p$ .

Pt. un nr. nat. nenul  $n$ , notăm  $\exp_p(n)$  exp. la care apare  $p$  în desc. în fact. prim a lui  $n$ .

Pt.  $N$  rel. bin  $\rho$  a-i. m.p.m. dacă  $\exp_p(n) = \exp_p(m)$

$$\exp_q(n) = \exp_q(m)$$

Să se arate că  $\rho$  este rel. ech., dare echiv., s.e.R.

$$q \leq 10, q \neq p, q \text{ prim} \Rightarrow q = 7 \quad q = 7^1 \cdot 1$$

$$a = 6$$

$$a = 2^1 \cdot 3^1 \cdot 1$$

$$\Rightarrow p = 2$$

$$\exp_2(n) = \exp_2(m)$$

$$\exp_7(n) = \exp_7(m)$$

pt. a demonstra că " $\rho$ " este rel. de echiv.; tb. dem. că  $\rho$  este reflexivă, tranzitivă, simetrică

1) reflexivitate:

$$\exp_p(n) = \exp_p(n)$$

$$\exp_q(n) = \exp_q(n)$$

$$\forall n \in \mathbb{N}^* \Rightarrow \exp_p(n) \rho \exp_p(n) \quad \exp_q(n) \rho \exp_q(n) \quad \Rightarrow$$

$\rho$  este reflexivă

$$2) \text{ simetrie: } \text{fie } n, m \in \mathbb{N}^* \Rightarrow \exp_p(n) = \exp_p(m) \quad \exp_q(n) = \exp_q(m) \quad \Rightarrow \rho \text{ este simetrică}$$

$$3) \text{ tranzitivitate: } \text{fie } m, n, l \in \mathbb{N}^* \Rightarrow \exp_p(n) = \exp_p(m) \text{ și } \exp_p(m) = \exp_p(l) \Rightarrow \exp_p(n) = \exp_p(l) \Rightarrow m \rho l$$

$$\text{analog pt } \exp_q(m, n, l)$$

$$\Rightarrow \rho \text{ tranzitivă}$$

⑤



din (1), (2), (3)  $\Rightarrow \sim$  este relatie de echivalență

$$\mathbb{N}^* \ni x \mapsto [x] = \{m \in \mathbb{N}^* \mid x \sim m\}$$

$$[m] = \{n \in \mathbb{N}^* \mid m \sim n\}$$

clase echiv:

$$[6] = \{x \in \mathbb{N}^* \mid x \sim 6\}$$

$$x \sim 6 \Rightarrow \exp_2(x) = \exp_2(6) = 1$$

$$\exp_3(x) = \exp_3(6) = 0 \Rightarrow x = \{2, 6\}$$

$$[4] = \{x \in \mathbb{N}^* \mid x \sim 4\}$$

$$x \sim 4 \Rightarrow \exp_2(x) = \exp_2(4) = 2$$

$$\exp_3(x) = \exp_3(4) = 0 \Rightarrow x = \{4\}$$

SCR:  $\mathbb{R} \setminus \mathbb{N} / \sim = \{[x] \mid x \in \mathbb{N}^*\} = \{[x] \mid x \in S\}$

un ser pt p poate fi putinta lui  $P$   $p \cdot 2 =$  putinta lui  $16$

$$S = \{15^0, 15^1, 15^2, \dots, 15^n\}$$

CHERIM EROL

141 INFO

erol. cherim @ s. unibuc.ro  
erol. cherim @ gmail.com



⑧ Demonstrați că înelul factor  $\mathbb{Q}[x]/(x^2 - 3a^2 - a)$  este izomorf cu înelul  $(\mathbb{Q}[\sqrt{a^2 + a}], +, \cdot)$  unde  $\mathbb{Q}[\sqrt{a^2 + a}] = \{\alpha + \beta \sqrt{a^2 + a} \mid \alpha, \beta \in \mathbb{Q}\}$

⑨ Determinați constantele  $c, d \in \mathbb{Q}$  a.n. polinoamele  $x^2 - ax + 1$  și  $cX + d$  să fie în aceeași clasă de echivalență în înelul  $\mathbb{Q}[x]/(x^2 - ax - a)$ .